

Vlaamse Alzheimer Liga vzw

België - Belgique
P.B. - P.P.
2300 Turnhout
8/4433

Afgiftekantoor
Turnhout 1

**Driemaandelijks blad van de Vlaamse Alzheimer Liga,
lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG,
onder de Hoge Bescherming van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Mathilde
Registratienummer: P00 2048
Nummer 101 - april 2013 / 1 x trimester**

EREDOCTORAAT VLAAMSE ZELFHULPGROEPEN

FAMILIEGROEP AALTER

HERRINNERINGSKOFFER

NIEUWJAARSSAMENKOMST

TANGO FOR LIFE

Inhoud

Inhoud	2
Colofon	2
Voorwoord	3
Onze Liga in de kijker.....	3
Ontvangen giften	6
Een kijkje bij onze familiegroepen.....	8
Focus op dementie.....	9
Publicaties	15
Alzheimer in de pers	17
Regionale werking	20
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Antwerpen</i>	20
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Limburg</i>	21
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Oost-Vlaanderen</i>	21
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie Vlaams-Brabant</i>	22
<i>Vlaamse Alzheimer Liga provincie West-Vlaanderen</i>	23
Help ons helpen!.....	24

Colofon

De Vlaamse Alzheimer Liga is een vereniging van families en hulpverleners geconfronteerd met de ziekte van Alzheimer en aanverwante aandoeningen, en is lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG, onder de Hoge Bescherming van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Mathilde.

SECRETARIAAT

Stationstraat 60-62
2300 TURNHOUT
Tel.: 014 43 50 60
en 0800 15 225 (gratis via vaste lijn)
secretariaat@alzheimerliga.be

LIDMAATSCHAP

Gewoon lid	€ 10
Steunend lid	€ 50
Erelid	€ 75
Donateur	€ 150
Mecenas	€ 300 en meer

Rekeningnummer: 310-1035580-94, IBAN BE87 3101 0355 8094. De Vlaamse Alzheimer Liga is door het Ministerie van Financiën erkend om belastingvrijstelling te verlenen voor giften. Schenkingen van 50 tot 74 euro geven recht op een fiscaal attest van 40 tot 64 euro. Vanaf 75 euro mag de ganse gift fiscaal vrijgesteld worden. De Vlaamse Alzheimer Liga is ook erkend om legaten te aanvaarden. De Vlaamse Alzheimer Liga is ook aanvaard als lid van de VEF (Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving).

“Alzheimer”: driemaandelijks informatieblad van de Vlaamse Alzheimer Liga

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: Bie Van Waeyenberghe, Bolk 77 B1, 2350 Vosselaar

Voorwoord

Het tweede kwartaalblad 'Alzheimer' kwam in een barre en lange winterperiode tot stand. Typisch een periode om op adem te komen, inspiratie op te doen en uit te kijken naar nieuwe uitdagingen. Dat is ook precies wat we willen doen. Getrouw aan de boodschap van Music

For Life en van het verworven eredoctoraat aan de Vlaamse zelfhulpgroepen zullen we verder sensibiliseren, families en mantelzorgers ondersteunen en acties opzetten.

Hilde Lamers

Onze Liga kwam dit jaar al in de kijker met de nieuwjaarssamenkomst voor haar vrijwilligers en de ontmoetingsdag voor kinderen van jonge mensen met dementie. Geënthousiasmeerd door deze twee succesvolle bijeenkomsten, kondigen we u in dit nummer twee nieuwe evenementen aan: het symposium jongdementie op 8 juni en onze Werelddag Dementie op 14 september. Ook een warme oproep voor de wetenschappelijke prijs Santkin willen we u in dit blad niet weerhouden.

In onze rubriek 'Een kijkje bij onze familiegroepen', leest u dit keer heuglijk nieuws van drie familiegroepen. Hun engagement verdient onze hartelijke waardering. "Goed leven met dementie in eigen stad, dorp of buurt", begint met u en allen die willen meewerken aan dementievriendelijke projecten. Ook congressen, publicaties, poëzie, wetenschappelijke bijdragen, familiebijeenkomsten en andere warmmenselijke initiatieven dragen hiertoe bij. In dit nummer zullen boeiende en leerrijke artikels u hiervan overtuigen.

Veel leesplezier!

Bie Van Waeyenberghe

Hilde Lamers
Directeur Vlaamse Alzheimer Liga vzw

Bie Van Waeyenberghe
Voorzitter Vlaamse Alzheimer Liga vzw

Onze Liga in de kijker

ONTMOETINGS DAG VOOR KINDEREN VAN JONGE MENSEN MET DEMENTIE

Met groot succes vond begin maart de eerste ontmoetingsdag voor kinderen van jonge mensen met dementie plaats. 21 kinderen, afkomstig uit alle provincies van Vlaanderen in de leeftijdscategorie van 12 jaar tot 35 jaar namen deel.

De workshop over communicatie met je vader of moeder met dementie, verzorgd door Katja Van Goethem, werd zeer positief onthaald.

In de namiddag stond "Keuvelen en Kokkerellen" op het programma. Iedereen heeft geholpen met het maken van de desserts. Er werd gebabbeld. Het was gezellig.

Bij bevraging waren de deelnemers zeer tevreden. Iedereen heeft er veel deugd aan gehad. In groep werden ook mogelijke toekomstige initiatieven besproken. We noteerden zeer vele ideeën. Iedereen was het erover eens dat dit geen eenmalig initiatief mocht zijn.

Op 20 maart kwam de werkgroep terug samen om de ontmoetingsdag te evalueren en om een plan voor de toekomst op te stellen.

Een getuigenis over jongdementie

De 23-jarige Nina Thys verloor haar vader Roger Vercauteren (57) vorig jaar aan de ziekte van Alzheimer. Nina vertelt dat ze haar vader eigenlijk al eerder verloor. Thuis merkten ze dat er iets aan hem scheelde toen hij 48 jaar was: hij werd erg nors en twistziek. Nina zelf was toen 13 jaar. Door de voortdurende conflicten verslechterde

de band met haar vader en ging ze zelfs op internaat. Als puber reageerde ze heftig als hij onbegrijpelijke redeneringen maakte en dat was dan weer erg confronterend voor haar vader. Ze merkten dat er iets mis was toen hij de koffie in de diepvries zette en schoenen in de ijskast.

Ook op zijn werk kreeg hij moeilijkheden en toen besloot men naar de dokter te gaan. Die dacht aan een depressie of burn-out omdat hij nog zo jong was. Maar medicatie hielp niet en de problemen werden alleen maar erger. Pas laat in 2005 kon een specialist vaststellen dat haar vader aan de ziekte van Alzheimer leed.

Het was alsof de grond onder haar voeten wegzakke, maar tegelijkertijd werden plots veel dingen duidelijk. De ziekte van haar vader had ook haar leven grondig veranderd. Het was moeilijk voor haar om te begrijpen wat er gebeurde: ze had het gevoel dat haar vader haar vader niet meer was. Ze zag haar vader van een volwassen man veranderen in een hulpbehoevende. De zorg voor hem kwam ook voor een stuk op haar terecht. Aanvankelijk wilde haar moeder haar zo goed mogelijk afschermen maar dat vond ze verschrikkelijk omdat ze haar moeder wilde helpen. Nina pleit ervoor dat zeker in zo'n situatie ouders en kinderen goed met elkaar communiceren. De ziekte van haar vader was een zware opgave voor haar moeder, en na 5 jaar moesten ze hem laten opnemen in het Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum in Rekem.

Ook al bedoelden mensen het niet slecht, Nina moest vaststellen dat de omgeving niet begreep wat er echt aan de hand was, want haar vader zag er niet ziek uit. Gelukkig werden haar moeder en zijzelf na de diagnose lid van de Vlaamse Alzheimer Liga.

Bron: Het belang van Limburg: 2 en 3 maart 2013

In de Vlaamse Alzheimer Liga kon Nina op begrip rekenen, maar ze ontmoette er nooit andere kinderen. Daarom was deze ontmoetingsdag een welgekomen dag. Want kinderen hebben heel andere ervaringen dan de partner van iemand met dementie.

Wanneer ze samenkomen, kunnen ze lotgenoten leren kennen en bij elkaar steun vinden. En dat was dan ook het opzet van de samenkomst in Leuven.

NIEUWJAARSSAMENKOMST

Op woensdag 23 januari 2013 vond de jaarlijkse Nieuwjaarssamenkomst plaats voor alle vrijwilligers van de

Vlaamse Alzheimer Liga. Het psychiatrisch centrum Sint-Hiëronymus in Sint-Niklaas ontving ons in hun mooie polyvalente zaal. De opkomst was zeer goed en er hing een gezellige sfeer.

De avond ging van start met een aantal toespraken. Directeur Hilde Lamers kon helaas niet aanwezig zijn maar stak alle vrijwilligers een hart onder de riem via een neergeschreven toespraak, vorgelezen door Bie. Vervolgens hield voorzitter Bie Van Waeyenberghe een warme toespraak, gevolgd door een welgemeende staande ovatie.

Hein Vanhuysse gaf ons, op zeer amusante wijze, vorming over "Humor in de zorg voor personen met dementie". Iedereen was zeer enthousiast.

Hoogtepunt van de avond was uiteraard de uitreiking van de citytrip naar Parijs. Winnares van dit jaar is Maryvonne Philips. Zij reageerde zeer verrast. Tijdens de receptie kon iedereen gezellig napraten met elkaar en maakten velen van de gelegenheid gebruik om met collega-kernleden te praten over zijn of haar familiegroep.

De avond was snel voorbij en iedereen ging tevreden naar huis.

PRIJS SANTKIN 2014

De Ligue Nationale Alzheimer Liga doet een oproep voor projecten in het kader van de prijs SANTKIN. Voor 2014 is de tweejaarlijkse prijs bestemd om onderzoek te bekronen en/of te ondersteunen met betrekking tot de diagnose en de behandeling van Alzheimer. Het prijzengeld bedraagt 10.000 euro. De projecten moeten voor 1 maart 2014 met de gewone post gezonden worden naar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, Hertogsstraat 1, 1000 Brussel, of naar de Académie royale de Médecine de Belgique, rue Ducale 1, 1000 Bruxelles.

Voorwaarden en informatie zijn in het volledige reglement van de Santkin Prijs terug te vinden. Dat kan u opvragen via het gratis nationaal oproepnummer 0800 15 225 of via mail info@alzheimer-belgium.be. U kan het ook raadplegen op www.alzheimer-belgium.be of op de website van onze Liga www.alzheimerliga.be.

EREDOCTORAAT VLAAMSE ZELFHULPGROEPEN

Op vrijdag 26 oktober 2012 nodigde Trefpunt Zelfhulp vertegenwoordigers van zelfhulpgroepen, welzijns- en gezondheidswerkers, beleidsmakers, onderzoekers en andere geïnteresseerden uit op zijn 30-jarig jubileum. Ook prinses Mathilde was aanwezig.

KU Leuven. (fotografie: Rob Stevens)

Minister Joke Schauvliege onthult het eredoctoraat samen met vicerector Filip Abraham. KU Leuven. (fotografie: Rob Stevens)

Alle Vlaamse Zelfhulpgroepen, zo ook onze Vlaamse Alzheimer Liga, werden, op voorstel van de Faculteit Sociale Wetenschappen en na goedkeuring door de Academische raad, door de vicerector van de KU Leuven onderscheiden met het Doctoraat Honoris Causa:

- voor hun inzicht dat de negatieve emoties en zelfbelevingen die vaak genoeg optreden bij ernstige ziekte, zware functiebeperkingen, rouw om onverwacht verlies en andere ontwrichtende situaties, draagbaar kunnen worden gemaakt door ze te delen met lotgenoten;
- voor de manier waarop hun vrijwilligers, vaak zelf patiënt of getroffene, er zich belangeloos toe engageren om mensen in nood uit hun psychisch en sociaal isolement te halen en hen opnieuw een gevoel van eigenwaarde en levenszin te bieden;
- voor hun unieke bijdrage tot de volksgezondheid, waardoor zij aantonen dat solidariteit en verbondenheid, luisterend spreken en zwijgend luisteren een helend effect hebben;
- voor de modelfunctie die zij in de samenleving vervullen, waardoor ze anderen ertoe motiveren om gelijkaardige initiatieven op te zetten.

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA:

Symposium Jongdementie op 8 juni 2013

Op zaterdag 8 juni 2013 zal in het auditorium van de Universiteit Hasselt het symposium rond jongdementie plaatsvinden. Het symposium wordt georganiseerd door de Vlaamse Alzheimer Liga, in samenwerking met Universiteit Hasselt en Expertisecentrum Dementie Contact. Meer informatie vindt u binnenkort op www.alzheimerliga.be.

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA:**Werelddag Dementie op 14 september 2013**

Op zaterdag 14 september 2013 organiseren wij in Aalter (Oost-Vlaanderen) de Werelddag Dementie. De Werelddag Dementie is een organisatie van de Vlaamse Alzheimer Liga en de familiegroepen van Oost-Vlaanderen, met de steun van het gemeentebestuur en het OCMW van Aalter, de regionale expertisecentra dementie, woon- en zorgcentrum De Veilige Have, ziekenzorg Aalter en Vormingplus Gent-Eeklo.

Programma:

- Vanaf 9.30 uur: ontvangst met koffie in het gemeentehuis van Aalter
- 10.00 uur: toelichting door Luc Van de Ven, klinisch ouderenspsycholoog aan de UZ Leuven, rond het thema "familiebanden in relatie met personen met dementie."
- 11.30 uur: getuigenis door Warre Borgmans. Bij het

grote publiek is Warre Borgmans vooral bekend van zijn werk voor televisie en theater. Warre Borgmans is ervaringsdeskundige. Zijn vader stierf aan de gevolgen van dementie.

- 12.00 uur: lunch: drank en warme maaltijd in buffetvorm.
- 13.30 uur: wandelzoektocht door Aalter met animatie en optreden van Guy Swinnen op de kiosk in het centrum van Aalter. Guy Swinnen is peter van het project Te Gek!? en zanger van de Belgische rockband "The Scabs".
- 15.30 uur: slotactiviteit in woon- en zorgcentrum De Veilige Have met opvoering van de muziekvoorstelling "Hou me vast" en prijsuitreiking.

Iedereen is van harte welkom. Inschrijven voor deze dag kan vanaf einde mei 2013 via www.alzheimerliga.be of telefonisch via het secretariaat van de Vlaamse Alzheimer Liga 0800 15 225 (gratis via vaste lijn) of 014 43 50 60.

Ontvangen giften

MUSIC FOR LIFE ACTIES:

- VRT- Music For Life Badges
- StuBru Bedanktacties
- Tango for Live (zie foto)
- WZC Akapella (Kappelle-op-den-bos)
- WZC Zonnebloem (Zwijnaarde)
- OCMW Wielsbeke
- St Martinusscholen ASO uit Asse

De Vlaamse Alzheimer Liga wenst langs deze weg de families en vrienden van André Leten, Barbara Bunkens, Jaak Peeters, Magda Claes, mevrouw De Beukelaer, Louis Gijbels, Francine Van Bael en Stan Merckx nogmaals te condoleren met het verlies van hun bemind familielid. Zij kozen er spontaan voor om, naar aanleiding van deze gebeurtenis, de Liga financieel te steunen. Wij danken de families en iedereen van harte voor dit mooie gebaar.

FINANCIËEL RUGGESTEUNTJE

Heel wat sympathisanten en organisaties vergeten de Vlaamse Alzheimer Liga niet. Wij danken de familie Ramaekers-Vermeiren, Harrie Vale, Erwin Vanlede, Claire Vanden Abeele, Aquarius, Hamlet NV en TEVA Pharma Belgium voor de giften die zij deden aan de Liga. De Liga dankt ook de vrijwilligers van Oppashulp CM Antwerpen die hun oppasvergoeding aan onze Liga schonken en die pannenkoeken bakten ten voordele van onze Liga. We danken eveneens Accountants Lambregts en Co BVBA. Zij schonken ons de besparing die zij realiseerden door e-kerstkaarten te versturen.

We danken eveneens de Veiling Hoogstraten en aardbeienteler Frank Boeren die de opbrengst van de allereerste Hoogstraten aardbeien van het nieuwe seizoen integraal schonken aan onze Liga.

We danken ook de initiatiefnemers van de ijspiste van de Stad Turnhout die van eind december tot begin januari op de Grote Markt in Turnhout stond. Zij schonken van elke schaatsbeurt € 1,10 aan de Vlaamse Alzheimer Liga.

TESTAMENT.BE

OOK ALS JE ER NIET MEER BENT, KAN JE NOG MEER BETEKENEN DAN JE DENKT.

Neem een goed doel op in je testament.

TESTAMENT.BE

BEHARTIG MENSEN MET DEMENTIE EN HUN NAASTEN, OOK ALS U ER NIET MEER BENT

Door de Vlaamse Alzheimer Liga op te nemen in uw testament als erfgenaam of als mede-erfgenaam blijft uw steun en engagement verder leven. Behartig mensen met dementie en hun naasten, ook als u er niet meer bent.

De Vlaamse Alzheimer Liga is erkend om legaten en giften te aanvaarden en is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

MINIMUM NORMEN BIJ DUO-LEGAAT

In België moeten vaak hoge successierechten betaald worden. Wie een grote som geld erft, houdt daar vaak maar weinig van over. Met een “duo-legaat”, kan u een deel van uw vermogen aan een goed doel, bijvoorbeeld de Vlaamse Alzheimer Liga, nalaten en tegelijkertijd uw eigen erfgenamen bevoordelen. Het goede doel neemt immers de successierechten van het deel van uw erfgenamen over, zodat uw erfgenamen meer overhouden dan wanneer zij het volledige vermogen zouden erven. Bovendien steunt u een goed doel!

Ook de Vlaamse Alzheimer Liga is gemachtigd om duo-legaten te ontvangen. Fiscaal gezien is het niet meer mogelijk om een duo-legaat met een te laag netto-bedrag over te maken. Daarom ondersteunt de Vlaamse Alzheimer Liga de norm om pas te spreken van een duo-legaat wanneer men 45% of meer van de nalatenschap aan het goede doel overmaakt. De raad van bestuur van de Vlaamse Alzheimer Liga aanvaardt graag duo-legaten met een minimale opbrengst van 10.000 euro netto.

Raadpleeg voor het aanmaken van een duo-legaat zeker een specialist.

Een kijkje bij onze familiegroepen

FAMILIEGROEP DEINZE

De familiegroep Deinze organiseerde eind december hun bijeenkomst in de kerstperiode.

Het thema was “In vriendschap en met vereende krachten naar 2013”. Er kwam onverwacht een echte Kerstman op bezoek en iedereen genoot van de tombola die de gezellige namiddag afsloot.

FAMILIEGROEP AALTER

In het kader van de actie: “Aalter dementievriendelijke gemeente” hebben we een samenwerking opgezet met diverse Aalterse verenigingen: nl. ziekenzorg, sar, ocmw, wit-geel kruis en de sociale raad.

De actie werd opgestart met de film “Verdwaald in het

geheugenpaleis”. We mochten zo’n 180 bezoekers verwelkomen. Aansluitend was er een receptie en konden de aanwezigen terecht bij allerlei info-standen: AZ Alma, CM, Pfizer, WGK, OCMW, ECD paradox en Alzheimer Liga regio Aalter. We kregen veel vragen omtrent brochures, over opnamemogelijkheden, over jongdementie, bewindvoering ... Voor ons een grote stimulans om verder te werken...

In de plaatselijke bib werd een hoekje geïnstalleerd met literatuur, poëzie en fotomateriaal over dementie. Dit “dementiehoekje” wordt beurtelings verplaatst naar de bibliotheken van de deelgemeenten. In het WZC Veilige Have vzw hielden we een koffietafel speciaal voor alle mantelzorgers. Er waren zo’n 100-tal aanwezigen.

We hebben daar ons programma "Hou me vast" voorgesteld. Een volledige voorstelling rond het thema dementie. Het is een samenspel van woord en zang. Die dag hebben we ook onze CD in première laten gaan in aanwezigheid van het voltallige gemeentebestuur. De opbrengst van deze CD gaat volledig naar de Alzheimer Liga.

Met de jaarmarkt plaatsten we een info-stand in een omgebouwd tramrijtuig. Aan veel passanten konden we informatie doorgeven. Het is de bedoeling om ook met deze infostand plaats te nemen op de komende kermis- en in de deelgemeenten.

Voor volgend jaar plannen we nog projecten met lagere en middelbare scholen. We denken ook aan een opdruk op bierviltjes of broodzakken. Ons kernlid Nancy zal ook een vorming dementie geven aan de lokale politie, brandweer en de plaatselijke middenstanders.

De "10 vuistregels in de omgang en communicatie met personen met dementie" proberen we met flyers zo ruim mogelijk te verspreiden. Dit alles konden we als kleine familiegroep niet realiseren zonder de zeer gewaardeerde medewerking en hulp van de Aalterse verenigingen. Dank ook aan de gemeente Aalter en WZC Veilige Have voor de financiële en logistieke steun bij de projecten. Een speciale dank ook aan Sabine Ceulenaere die voor alle initiatieven een prima draaiboek opstelde zodat iedereen precies wist waar en wanneer hij in actie moest schieten.

Chris Van hulle, voorzitter familie werkgroep
De Babbelaar, Alzheimer Liga regio Aalter.

FAMILIEGROEP MOL VIERT 25-JARIG BESTAAN MET 400 KIJKERS BIJ FILM 'IRIS'

De familiegroep van Mol bestond in maart 25 jaar. Dit werd sterk in de verf gezet door het gratis aanbieden van de ontroerende film 'Iris'. In totaal kwamen er 407 mensen kijken, verspreid over 2 vertoningen! Zowel senioren, mantelzorgers, thuisverplegenden, welzijnswerkers, leerlingen uit zorgafdelingen als vrijwilligers werden gebod door deze prachtfilm over de veranderingen die de ziekte van Alzheimer veroorzaakt in het leven van de getroffen en zijn omgeving. Na een inleiding door groepsvoorzitter Rob Philipsen luisterden en keken alle aanwezigen anderhalf uur aan één stuk naar het levensverhaal van schrijfster Iris Murdoch. Vele mensen werden getroffen door de levensechte vertolkingen maar voelden zich getroost en gedragen door de sfeer van verbondenheid in de filmzaal. Proficiat aan de kernploeg van Mol die elk jaar 7 gespreksavonden met groot succes inricht!

Focus op dementie

VLAAMS ENGAGEMENT GROOT NA MUSIC FOR LIFE

Drie kwart van de Vlamingen merkte de campagne Music For Life in het teken van dementie op. Uit een studie die het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen samen met het onderzoeksbureau I-Vox/Indigov uitvoerde naar de impact van de campagne, blijkt dat dementie meer dan ooit een thema is dat de Vlaming bezig houdt. 87% van de mensen is zich bewust van het feit dat er nog een taboe rust op dementie. Mensen sensibiliseren rond

het bestaan van dit taboe en 'bewustheid' creëren rond dementie, daar draaide Music For Life om. Maar liefst 1 op de 3 Vlamingen die de actie opmerkten, geven aan dat ze over het thema hebben gesproken met collega's, vrienden, familie, ... Het onderzoek bewijst ook dat Vlaanderen al in aanzienlijke mate een genuanceerde beeldvorming rond dementie, die focust op de mogelijkheden in plaats van de beperkingen van personen met dementie, onderschrijft.

Daar blijft het niet bij. Vlaanderen is door Music For Life vooral wakker geschud om zich in de toekomst rond het thema dementie te engageren. 95% van de Vlamingen vindt het noodzakelijk dat ook in de toekomst acties worden opgezet om zo het taboe rond dementie te doorbreken. 1 op 2 Vlamingen is bereid om zich actief in

te zetten indien men hiervoor acties of initiatieven opzet. Met de campagne 'Vergeet dementie, onthou mens' wil de Vlaamse Overheid de boodschap van Music For Life 2012 blijvend uitdragen en de ruime actiebereidheid in Vlaanderen verduurzamen. Zo kan samen met de media een volgend hoofdstuk geschreven worden in het succesverhaal waarvoor Music For Life de basis heeft gelegd. Want het recente onderzoek toont één ding aan: een dementievriendelijke samenleving is broodnodig!

Bron: Olivier Constant, communicatiemedewerker
ECD Vlaanderen 26/3/2013

De Vlaamse Alzheimer Liga engageert zich met diverse acties om het taboe rond dementie op te heffen.

Wilt u onze Vlaamse Alzheimer Liga financieel steunen? Dat kan op rekeningnummer IBAN BE87 3101 0355 8094. Stortingen vanaf € 40 geven recht op een fiscaal attest.

M HKA EN UNIVERSITEIT ANTWERPEN HALEN MENSEN MET ZIEKTE VAN ALZHEIMER NAAR HET MUSEUM

Mensen met de ziekte van Alzheimer hebben absoluut een plaats in de maatschappij. Dat hebben ook het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen en de Universiteit Antwerpen begrepen: met de steun van het Museum of Modern Art in New York werkten ze *Meet me @ M HKA* uit. Dat project, met Christine Van Broeckhoven en Jan Fabre als meter en peter, wil mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers naar het museum lokken.

De brede collectie hedendaagse kunst van het M HKA en de geregelde tijdelijke tentoonstellingen trekken vandaag al diverse doelgroepen aan. "Onze gidsen begeleiden groepen van alle leeftijden, uiteenlopende niveaus van kunstervaring en diversiteit van samenstelling", vertelt Jan De Vree, diensthoofd collectie van het museum. "In de toekomst willen we werk maken van rondleidingen op maat van blinden, doven, slechthorenden en slechthorenden, en zoeken we mogelijkheden voor de begeleiding van rolstoelpatiënten."

Binnen die visie past ook een bijzonder initiatief, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en het wereldberoemde New Yorkse Museum of Modern Art (MoMA). De Vree: "We creëren een specifiek bezoekers-

programma voor patiënten met een beginnende dementie en hun mantelzorgers. Ze zullen kennis kunnen maken met hedendaagse kunst en zo in gesprek gaan met hun begeleiders en onze gidsen."

Vertrekpunt is de interactieve gesprekstechniek, die vandaag al kenmerkend is voor de rondleidingen voor groepen in het M HKA. Er zullen nieuwe, laagdrempelige modules ontwikkeld worden, die toepasbaar zullen zijn op alle tentoonstellingen.

"Die modules gaan bijvoorbeeld over alledaagse voorwerpen in de kunst, kunst en taal, en kunst en zintuiglijkheid", zegt Leen Thielemans, coördinator bemiddeling in het museum. "In eerste instantie wordt het een kleinschalig pilootproject met een aantal zorginstellingen. Na het bezoek aan het museum kan er eventueel een actief verwerkingsdeel georganiseerd worden in de zorginstelling zelf." De ervaring in het MoMA leert dat het project de levenskwaliteit van mensen met beginnende dementie én hun mantelzorgers gevoelig verbetert. "Door te praten over kunst krijg je meer, al dan niet verbale, interactie tussen patiënt en omgeving", vertelt prof. Sebastiaan Engelborghs, neuroloog en onderzoeksprofessor Neurowetenschappen – Neurochemie aan de Universiteit Antwerpen. "Ze kunnen hun persoonlijke ervaringen delen en hun visuele geheugen wordt geactiveerd. Hun zelfvertrouwen neemt toe. In New York stelde men vast dat er minder emotionele problemen waren in de week na het museumbezoek."

Het museumbezoek doorbreekt het isolement van de dementerende en zorgt voor een verbeterde relatie tussen patiënt en mantelzorger. Engelborghs: "De Universiteit Antwerpen zorgt voor de inhoudelijke medisch-wetenschappelijke ondersteuning, inclusief de vorming van de M HKA-medewerkers. We willen er een onderzoek aan koppelen, om na te gaan in welke mate deelname aan *Meet me @ M HKA* emotionele en gedragsmatige kenmerken kan verbeteren en een impact heeft op de levenskwaliteit van de patiënt en zijn omgeving. Deze wetenschappelijke informatie is interessant omdat het project model staat voor niet-farmacologische behandelopties voor gedragsveranderingen bij dementie."

Meer weten?

Ellen Cottyn (medewerker communicatie):

ellen.cottyn@muhka.be

Prof. dr. Sebastiaan Engelborghs

(Universiteit Antwerpen):

sebastiaan.engelborghs@ua.ac.be

WE MOETEN DE MAATSCHAPPIJ DEMENTIEVRIENDELIJKER MAKEN

Naar aanleiding van de actie 'Music For Life' sprak Dr. M. Vandenbulcke van de Geheugenkliniek van UZ Leuven, op een academische infoavond rond dementie. Hij stelt o.m. dat dementie catastrofale reacties oproept, terwijl de kwaliteit van leven vaak nog een hele tijd blijft.

Er is ook een verschil tussen dementie en normale ouderdomsverschijnselen. Dementie is een verzameling van symptomen: de aantasting van het geheugen gaat sneller dan bij normale veroudering, en dat gaat in combinatie met aantasting van taal, herkenning, handelen en redeneervermogen. Deze achteruitgang heeft een grote impact op het dagelijks leven. Hij zegt ook dat vroege diagnose cruciaal is, want vaak zitten de patiënt en zijn familie al een tijd met een gevoel van schaamte en van persoonlijk falen, en zijn ze zelfs opgelucht om te weten wat er aan de hand is.

Dementie kan verschillende oorzaken hebben. De ziekte van Alzheimer is het bekendst. Als er aanwijzingen zijn kan de ziekte vroegtijdig opgespoord worden. In de Geheugenkliniek van UZ Leuven gebeurt dat door een team van een neuroloog, een gerontopsychiater en een geriatr. Die vroege diagnose maakt het ook mogelijk om het dementieproces af te remmen met medicatie.

Naast de ziekte van Alzheimer is er ook vasculaire dementie, veroorzaakt door tromboses in het hoofd; er is ook de Lewy Body-ziekte en frontotemporale degeneratie die aan de basis ligt van jongdementie waarvoor geen echte behandeling bestaat.

Men spreekt over jongdementie wanneer de eerste symptomen onder de 65 jaar beginnen. Deze vorm van dementie heeft een zware impact op het gezin omdat de kinderen soms nog thuis wonen. Bovendien komen er vaak financiële en praktische zorgen en daar bovenop is er nog het rouwproces omdat men een geliefde vroegtijdig kwijtraakt. Voor deze mensen met dementie zijn er in Vlaanderen veel te weinig gespecialiseerde centra en dat leidt vaak tot grote frustraties bij de familie.

Dr. Vandenbulcke beaamt de boodschap van Music For Life dat het leven niet van vandaag op morgen stopt door dementie. Iemand met dementie kan vaak nog lang genieten van het leven en relaties onderhouden. Dat bij sommige mensen met dementie gedragsproblemen kunnen voorkomen en dat de laatste maanden soms zwaar zijn, mag men volgens hem zeker niet veralgemenen. We moeten stoppen met dementie uitsluitend

als een gevaar te zien en dringend werk maken van een dementievriendelijke omgeving, want vroeg of laat zullen we er allemaal mee te maken krijgen. Ook mensen met dementie kunnen nog lang thuis blijven wonen als mensen in de buurt bv. met de partner afspreken om de persoon in kwestie thuis te brengen als hij verdwaalt, of door boodschappen te doen, kortom door hun zorgen te verlichten en hun schuldgevoel weg te nemen. Voor de behandelende arts is het belangrijk dat hij ook oog heeft voor de partner van de patiënt. Voor hen geldt: als u goed voor uw geliefde wil zorgen, zorg dan ook goed voor uzelf.

Bron (samenvatting): Wouter Verbeylen,
<http://nieuws.kuleuven.be/node/11510> (11 dec. 2012)

UNIVERSITEIT ANTWERPEN EN ADX NEUROSCIENCES BUNDELEN EXPERTISE OP VLAK VAN BIOMERKERS

De ziekte van Alzheimer is de meest voorkomende vorm van dementie. Dat deze ziekte nog niet kan genezen worden, is bekend. Minder bekend is dat ook het stellen van de juiste diagnose niet vanzelfsprekend is. De Universiteit Antwerpen en ADx NeuroSciences willen daar verandering in brengen: ze gaan samenwerken om de ziekte veel sneller op te sporen, nog voor de patiënt dementie ontwikkelt.

De ziekte van Alzheimer wordt vastgesteld op het moment dat de schade aan de hersenen al onomkeerbaar plaatsvond. Hierdoor verliezen patiënten eerst hun kortetermijngeheugen maar kunnen ze gaandeweg ook de dagdagelijkse functies niet meer aan. Bestaande medicatie geneest de patiënten niet, maar helpt enkel om de symptomen van de ziekte tijdelijk te vertragen.

Beter voorkomen dan 'niet' genezen

De Universiteit Antwerpen en het Vlaamse biotechbedrijf ADx NeuroSciences gaan samen op zoek naar manieren om de ziekte vroegtijdig op te sporen, voor er sprake is van hersenschade en dus voor geheugenverlies optreedt. Het ontwikkelen van testen (diagnostica) die in een vroeg stadium aangeven of de persoon de ziekte van Alzheimer aan het ontwikkelen is, kan hier een oplossing bieden.

Nieuwe biomerkers voor vroegtijdige opsporing van de ziekte van Alzheimer

Om de ziekte op te sporen zoek je naar de aanwezigheid van toxische stoffen (biomerkers) die optreden als

indicatoren. Ze hebben een heel belangrijke diagnostische waarde, onder meer voor dementie en de ziekte van Alzheimer. “Biomerkers zijn aanwezig in makkelijk toegankelijke lichaamsvochten zoals lumbaal vocht (cerebrospinaal vocht, CSV) of plasma”, legt prof. Sebastiaan Engelborghs, Universiteit Antwerpen, uit.

Uit onderzoek is echter gebleken dat slechts 68 % van de dementiepatiënten vandaag een correcte klinische diagnose krijgt. De huidige indicatoren laten helaas niet toe de ziekte accuraat en tijdig op te sporen. Engelborghs: “Er is nood aan nieuwe biomerkers voor vroegtijdige diagnose van dementie en het voorspellen van ziekteprogressie.”

Universiteit Antwerpen en Vlaams biotechbedrijf gaan nauw samenwerken

BIODEM (referentiecentrum voor biologische markers van dementie, Universiteit Antwerpen) en het Vlaamse biotechbedrijf ADx NeuroSciences (nu ook, na KU Leuven, een spin-off van de Universiteit Antwerpen) ondertekenden een samenwerkingsovereenkomst. Engelborghs: “Met vereende krachten zullen we werken aan de validatie van nieuwe biomerkers in cerebrospinaal vocht voor diagnose van dementie in het algemeen en de ziekte van Alzheimer in het bijzonder.

Deze stap is essentieel om nieuwe biomerkers in de klinische praktijk te kunnen brengen. In de toekomst hopen we samen de diagnostiek van dementie verder te kunnen verfijnen en verbeteren. Dit moet onder meer toelaten een diagnose van ziekte van Alzheimer te stellen, lang voor het dementiestadium bereikt wordt.”

De licentie- en samenwerkingsovereenkomst werd succesvol onderhandeld door de Interfacedienst van de Universiteit Antwerpen. “Het oprichten van spin-offs is voor de universiteit een belangrijke manier om de aanwezige kennis te valoriseren”, zegt Bart Nelissen, business developer op de Interfacedienst. “Deze specifieke samenwerking wordt mee gefinancierd door Incubatorennetwerk(t), een Interreg Project Vlaanderen-Nederland, dat het oprichten van gezamenlijke spin-offs tussen de partners stimuleert.”

Beide partners werken al samen. “Zo nemen we samen deel aan een toonaangevend Europees consortium over biomerkers die in de laatste validatie- en harmonisatiefase zitten”, zegt Koen Dewaele, CEO van ADx Neurosciences. “Na afronding daarvan gaan ze tot de dagelijkse routinepraktijk behoren bij de diagnose van dementie en de ziekte van Alzheimer.”

Meer info:

www.grensregio.eu/2011/11/22/incubatorennetwerk/
Meer weten?

Prof. dr. Sebastiaan Engelborghs (BIODEM, Universiteit Antwerpen): Sebastiaan.Engelborghs@ua.ac.be

Koen Dewaele (ADxNeuroSciences):

Koen.Dewaele@adxneurosciences.com

Dr. Bart Nelissen (Interfacedienst, Universiteit

Antwerpen): bart.nelissen@ua.ac.be

TWEEDE EUROPESE OPROEP ROND DEMENTIEVRIENDELIJKE GEMEENTEN. GOED LEVEN MET DEMENTIE IN EIGEN STAD, DORP OF BUURT

Europese prijzen voor lokale projecten die mensen met dementie integreren in hun buurt of dorp Partnerschap: NEF - Network of European Foundations.

Waarover gaat het?

Nieuwe projectoproep 2013 (lancering 25 maart - indiening tegen uiterlijk 15 september 2013). Kandidaatsdossier via website NEF. www.nef-europe.org

De Koning Boudewijnstichting maakt samen met enkele andere stichtingen zoals The Atlantic Philanthropies, Fondation Médéric Alzheimer en de Robert Bosch Stiftung deel uit van EFID (European Foundations' Initiative on Dementia). Samen lanceren zij de Europese Prijs “Goed leven met Alzheimer in de eigen stad en de plaatselijke omgeving”. Dit initiatief is bedoeld om het publiek een beter beeld te geven van de ziekte van Alzheimer en de solidariteit op plaatselijk vlak te bevorderen. Uiteindelijk wil het initiatief een bijdrage leveren voor een betere levenskwaliteit van mensen met dementie en hun naasten. EFID wil initiatieven aanmoedigen op het vlak van sensibilisering voor de ziekte van Alzheimer die het best zijn aangepast aan de lokale context. De beste projecten die werken aan de sociale integratie van de betrokken personen, zullen worden bekroond. Deze prijs wordt georganiseerd op Europees niveau en maakt het mogelijk om tien prijzen toe te kennen voor een maximaal bedrag van 10.000 euro per bekroond project. Tien Europese projecten die werken rond dementie kregen op 16 januari 2012 in Brussel een award van elk 10.000 euro. De projecten zijn verspreid over acht landen. De awards zijn een blijk van erkenning voor deze voorbeeldpraktijken en moedigen hun verdere verspreiding aan. De initiatieven ondersteunen mensen met dementie en hun families om een kwaliteitsvol le-

ven te leiden en actief deel te nemen aan het lokale gemeenschapsleven. Ze gaan uit van organisaties die op gemeentelijk of stedelijk niveau actief zijn. Ze kaderen eveneens in een meer genuanceerde beeldvorming over personen met dementie.

Bron: www.kbs-frb.be (2/4/2013)

DEMENTIEPUNT VAN START

In Turnhout werd eind december vorig jaar het dementiepunt regio Turnhout geopend. Het bevindt zich in woonzorgcentrum De Wending in de Albert Van Dyckstraat, maar is toegankelijk voor een ruim publiek. Niet enkel wie in het woonzorgcentrum verblijft of zelf patiënt is, kan er terecht maar werkelijk iedereen die vragen heeft rond dementie. Of u nu referentiepersoon dementie, familielid op zoek naar informatie of partner bent: het maakt niet uit. U zal warm en met kennis van zaken ontvangen worden.

Ook bijvoorbeeld de mantelzorger die vaak aan een luisterend oor genoeg heeft, is welkom. Hartelijke toegankelijkheid is zeker een troef die men zal uitspelen. Op de openingsdag 20 december '12, werd een infobeurs georganiseerd waar verschillende organisaties hun hulpverleningsaanbod konden tonen. De Vlaamse Alzheimer Liga was prominent aanwezig, maar ook het Expertisecentrum dementie Tandem met haar ankerpunt op de Turnhoutse Graatakker.

De OCMW's van Turnhout en Vosselaar stelden thuiszorgdiensten, huisbezoekprojecten en de Vosselaarse

CADO-werking voor, een kleinschalig dagopvanginitiatief dat snel aan naambekendheid en sympathie wint. Mutualiteiten, CM en De Voorzorg stelden hun dienstverlening voor en gaven een infosessie rond hulpmiddelen voor personen met dementie.

Dementiepunt
Lokaal dienstencentrum Albert Van Dyck
Ingang via WZC De Wending 1
Albert Van Dyckstraat 18
2300 Turnhout
014 47 46 51
dementiepunt@ocmwturnhout.be

WAT KAN IK VERWACHTEN TIJDENS MIJN DEELNAME AAN EEN STUDIE OMTRENT DE ZIEKTE VAN ALZHEIMER?

Misschien beslist u op een bepaald moment om deel te nemen aan een klinische studie over een geneesmiddel voor de ziekte van Alzheimer. Zoals aangegeven in onze twee voorgaande artikelen (Alzheimerbladen 99 en 100) beslist u dit volledig zelf en kan u dit met uw behandelende specialist, huisarts, familie of vrienden overleggen. In dit nummer staan we even stil bij wat u zo al kan verwachten bij deelname aan een klinische studie.

Wanneer u deze beslissing genomen heeft en u ter erkenning van vrijwillige deelname het "informatieformulier voor de deelnemer" heeft ondertekend, zal de studiearts onderzoeken of u aan alle criteria van de studie voldoet. Elke studie is namelijk in detail beschreven in een studieprotocol waarin ook de deelnemerscriteria zeer duidelijk beschreven staan. Tijdens dit onderzoek, dat we vaak het vooronderzoek noemen, zal uw medisch verleden en huidig medicatiegebruik genoteerd worden, en een medisch onderzoek volgen. Meestal wordt er ook wat bloed en een ECG (electrocardiogram) van het hart afgenomen. Soms worden er nog een aantal studiespecifieke onderzoeken uitgevoerd tijdens dit vooronderzoek.

Eens dit vooronderzoek bevestigd dat u voldoet aan de studiecriteriën, zal u gevraagd worden om de medicatie in te nemen zoals uitgelegd. U wordt verwacht terug te komen naar uw studieteam op afgesproken tijdstippen. Het zou kunnen dat er tijdens sommige visites enkel een medisch check-up is. Soms zullen er ook bloedafnames gepland zijn, of andere specifieke onderzoeken. Afhankelijk van de studie kan u of uw zorgverlener ook gevraagd worden om een vragenlijst in te vullen in verband

met bepaalde symptomen. Welke onderzoeken precies, hoeveel bloedafnames, voor welke redenen deze gebeuren en op welke dagen dit gepland is, komt u altijd te weten vóór u beslist deel te nemen. Dit vindt u sowieso ook allemaal terug in het informatieformulier. Het is wel belangrijk dat u uw best doet om u zo goed mogelijk aan het studieplan te houden en dit om de kwaliteit van de gecollecteerde data te garanderen.

Wanneer u uw studiearts en/of verpleegkundige ziet, zal deze u altijd vragen of er een verandering in uw gezondheidstoestand is geweest en of er iets in uw dagdagelijkse medicatie is gewijzigd. Dit wordt door het studiepersoneel allemaal nauwkeurig genoteerd voor verdere analyse.

U mag altijd een kopie van de onderzoeksresultaten vragen. Indien er onverwacht iets abnormaal zou worden gevonden, wordt u hiervan natuurlijk op de hoogte gesteld. Mocht uw studiearts niet uw behandelende arts zijn, zal deze studiearts ook uw behandelende arts hiervan op de hoogte moeten stellen.

Enkele gemaakte afspraken op een rijtje:

- Aanwezig zijn op de geplande consultaties en onderzoeken
- Het innemen van de onderzoeksmedicatie volgens de instructies van de studiearts
- Het bewaren van de verpakking van de onderzoeksmedicatie, volgens de instructies van de studiearts
- Melden van veranderingen in uw gewone medicatie
- Melden van veranderingen in uw gezondheid
- In sommige studies, worden deelnemers of hun zorgverleners gevraagd om een dagboek bij te houden over uw ervaringen met de studiebehandeling.

Een zo goed mogelijke opvolging van deze gemaakte afspraken is belangrijk. Indien dit niet gebeurt dan kan de betrouwbaarheid van de resultaten van de klinische studie in het gedrang komen.

Wat bij eventuele bijwerkingen?

Indien u symptomen ervaart die u voordien niet had, moet u dat aan uw studieteam melden. Deze worden dan nauwkeurig genoteerd en er wordt een mogelijks verband met de medicatie nagegaan.

Wat kan ik verwachten als tijdens de studie nieuwe informatie over het product aan het licht komt?

Als er tijdens de studie nieuwe informatie beschikbaar komt die uw bereidheid tot verdere deelname zou kunnen beïnvloeden, dan wordt u hierover onmiddellijk ge-

informeerd. In vele gevallen zal u gevraagd worden om opnieuw een 'informatieformulier voor de deelnemer' te tekenen, indien u na het verkrijgen van de extra informatie akkoord gaat om verder te gaan met de studie.

Op basis van het voorgaande kunnen we besluiten dat het nakomen van de gemaakte afspraken belangrijk is voor het behalen van de juiste resultaten van het onderzoek. Wat de afspraken precies inhouden wordt altijd uitgelegd voor u beslist om al dan niet deel te nemen. Hierbij zorgt de wisselwerking tussen enerzijds de patiënt en zijn omgeving en anderzijds het behandelende medische team voor een vlot verloop van de studie.

Veronique Verellen
SGS Life Science Services

FLIECE - ZORGCONGRES, 18 APRIL 2013

Zorgen voor morgen? Goede palliatieve zorg in woonzorgcentra begint vandaag!

Op 18 april 2013 organiseerde LUCAS het eerste FLIECE-zorgcongres. FLIECE is het consortium vanuit de KU Leuven, UGent, VUB en VuAmsterdam dat onderzoek uitvoert rond het levenseinde.

Centraal staat de vraag 'Hoe kan de kwaliteit van de palliatieve zorg gemeten en verbeterd worden?'. Dit eerste congres richtte zich vooral op de woonzorgcentra, maar ook andere sectoren zoals thuiszorg en ziekenhuiszorg konden er inspiratie opdoen. Zowel onderzoekers als ervaringsdeskundigen en praktijkmedewerkers lichtten hun kijk op deze thematiek toe.

De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Recente onderzoeksbevindingen over de kwaliteit van de levenseindezorg van personen met dementie in Vlaamse woonzorgcentra
- Richtlijnen voor de optimalisatie van kwaliteitsvolle palliatieve zorg voor mensen met dementie in het woonzorgcentrum met de focus op psychosociale zorg en communicatie
- De mogelijkheden van het interRAI Palliative Care instrument voor de woonzorgcentra
- Heet-van-de-naald resultaten van de andere deelstudies van FLIECE

De workshop: 'Samen dementie draagbaar maken. Ook voor jou een opportuniteit? Ethische reflectie op (palliatieve) zorg voor personen met dementie' werd gegeven door Hilde Lamers van de Vlaamse Alzheimer Liga v.z.w.

CLLOUDINA TEST HULPMIDDELEN VOOR PERSONEN MET BEGINNENDE DEMENTIE

Cloudina is software voor een smartphone (vroeger BlueCall Phone) die ontwikkeld wordt door vzw Ithaka, een centrum dat hulpmiddelen ontwikkelt voor personen met een verstandelijke beperking. Flanders' Care ondersteunt een demonstratie van Cloudina in Vlaanderen om te onderzoeken of het ook ondersteunend werkt bij personen met beginnende dementie.

De software Cloudina is vooral ondersteunend voor personen met een verminderde zelfstandigheid door een beperking van het verstandelijke functioneren. Een professionele begeleider of mantelzorgger begeleidt de gebruiker bij het invoeren van de informatie volgens de noden en wensen van de gebruiker. Dit gebeurt via een website. Op dit ogenblik zijn er 4 functies beschikbaar. Deze functies zijn heel eenvoudig te gebruiken en dragen bij tot meer zelfstandigheid van de gebruiker. Later zullen er nog functies bijkomen zoals V-pad (route-opvolging via GPS).

Ithaka werkt o.m. samen met de Arteveldehogeschool voor het onderzoek. In de derde demonstratieperiode worden er gedurende 10 weken, 30 toestellen ter be-

schikking gesteld voor personen met beginnende dementie.

Test deze app mee uit!

Je kan instappen in het project onder de volgende criteria:

- Thuiswonende zijn, al dan niet met een partner
- Beginnend of licht dementerend zijn
- Op MMSE minstens 24 scoren of kunnen aantonen dat er nog leermogelijkheden zijn
- Informele zorg krijgen (door partner, kinderen, vrienden, ...).
- Bereid zijn deel te nemen aan het onderzoek, met name Cloudina uittesten, deelnemen aan de informatiesessies, logboek bijhouden en deelnemen aan alle metingen.
- Een mantelzorgger ter beschikking hebben die de u wil coachen tijdens het demonstratieproject
- Beschikken over een vrijwilliger of professionele hulpverlener die in het bezit is van internetaansluiting, en die bereid is de software te installeren en te gebruiken.

Meer informatie en inschrijving:

info@bluecallphone.eu

www.bluecallphone.be www.blueassist.eu

twitter: @BlueAssist_DtC

Publicaties

BOEK: 'BETER OUDER'

Eind februari werd het boek 'Beter ouder - zorg voor de kwetsbare oudere' gepresenteerd, een nieuwe publicatie in de Catharina-reeks voor levensbeschouwing en ethiek in de gezondheidszorg. Met dit boek wordt aandacht gevraagd voor ontwikkelingen en knelpunten in de ouderenzorg.

Hilde Lamers, directeur van de Vlaamse Alzheimer Liga, Mathieu Martens, bestuurder van de Vlaamse Alzheimer Liga en Julie Meerveld, manager belangenbeharting en zorgvernieuwing Alzheimer Nederland, schreven het hoofdstuk 'Mantelzorg bij dementie'.

In dit boek gaat het over zorg voor de oudere mens. Het gaat over kwetsbaarheid, over professionele zorg en mantelzorg, over zinbeleving en ethische vraagstukken. Vanuit diverse invalshoeken willen de auteurs inzichten aanreiken omtrent knelpunten in de ouderenzorg.

Het eerste deel, Achtergronden, biedt een sociologische verkenning van het begrip kwetsbaarheid. Vervolgens schetsen huisartsen een aantal uitdagingen ten aanzien van de zorg voor kwetsbare ouderen. Geriaters beschrijven de ontwikkeling van hun medisch specialisme. Alzheimer Nederland en de Vlaamse Alzheimer Liga gaan in op de complexe rol van mantelzorg bij ouderen met dementie en de initiatieven van deze organisaties om daarbij ondersteuning te bieden.

Kwetsbare ouderen staan ook letterlijk centraal in dit boek. Het tweede deel bevat Portretten in woord en beeld van kwetsbare ouderen en/in hun context. In elk portret komt een eigen thematiek naar voor: versnippering van zorg, accepteren en loslaten, het al dan niet voltooid zijn van het leven.

Het derde deel bestaat uit Beschouwingen. Spiritualiteit van zorg voor de kwetsbare oudere krijgt concrete vertaling in het beleid van woonzorgcentra. Vanuit het ethisch

vraagstuk rondom doorbehandeling bij kwetsbare oudere patiënten, wordt narratieve geneeskunde besproken als inspiratie om anders te leren omgaan met de grenzen aan de maakbaarheid van het leven. Tenslotte wordt ingegaan op het beleven van ouderdom als gelukkig, waardig en zinvol, waarbij onder meer verbondenheid met anderen een bepalende factor is, net als het vermogen om als oudere regie te houden.

Het boek is te bestellen bij Garant of bij het secretariaat van de Geestelijke Verzorging Catharinaziekenhuis te Eindhoven. Bestellen via Infodgv@catharinaziekenhuis.nl of tel. +31/ 40 239 85 20

BOEK 'ETEN OM NIET TE VERGETEN'

Ouderen zouden gezonder en smakelijker kunnen eten. Bijna niemand durft zich te wagen aan een voedingsprogramma dat Alzheimer of dementie remt of kan stoppen. De inzichten en meningen zijn verdeeld. Zeker is dat veel kauwen goed is voor het brein, terwijl ouderen vaak gepureerd voedsel krijgen. Lekker eten is goed voor de gezondheid, maar ouderen zijn veelal ondervoed. Dergelijke inzichten inspireerden de auteurs van "Eten om niet te vergeten" tot 25 heerlijke recepten voor ouderen en personen met dementie. Het boek is beschikbaar bij de Standaard Boekhandel.

ISBN: 9789021552729

Uitgever: VBK Media

Editie: 1

Prijs: € 14,95

films, om de ouderen een fijne middag te bezorgen. Alle info op www.herinneringskoffer.be.

Al even opvallend is het vervolg op dit initiatief, met name een online shop van vintage posters met afbeeldingen van de voorwerpen uit de koffer. "Zoals in zovele verzorgingsinstellingen is ook in het Cantershof vaak de vraag hoe de gangen passend kunnen worden aangekleed. Zo bedacht ik me dat dergelijke posters bij heel wat mensen herinneringen en nostalgische gevoelens naar boven kunnen brengen, wat toch steeds aangenaam is. Met de hulp van vrienden van me die het Antwerpse grafisch bureau beshart runnen, heeft dat idee tot de unieke posterreeks Memory Lane geleid", legt de ondernemende Lintenaar uit.

Per verkochte poster gaat 2,50 euro naar Vlaamse Alzheimer Liga."

Bron: Jan Van de Poel, Gazet van Antwerpen, 17/1/2013 - www.wallcandy.be

HERINNERINGSKOFFER EN VINTAGE POSTERS

Herinneringskoffer is een bedrijf dat koffers vol nostalgie verhuurt. Daarnaast ontwikkelt en verkoopt het bedrijf gezelschapsspellen voor ouderen.

De herinneringskoffer is een koffer met een 80-tal oude voorwerpen (bv een griffel & lei, een geldbeurs, een koffiemolen, Sunlight zeep, ...) die ouderen helpen om herinneringen aan vroeger op te roepen. Daarnaast bevat de koffer ook spelletjes, aangepaste muziek en oude

Alzheimer in de pers

EERSTE STAP RICHTING ERKENNING MANTELZORGERS

De ministerraad keurde einde maart een wetsontwerp goed dat voor het eerst het begrip 'mantelzorger' definieert en dat omschrijft wie tot deze groep behoort. De tekst vormt een belangrijke stap in de erkenning van mantelzorgers, zegt staatssecretaris voor Personen met een handicap Philippe Courard (PS). Want vandaag staan ze in voor de bijzondere begeleiding van hun naaste, zonder dat daar enige juridische erkenning tegenover staat.

Mantelzorgers zijn personen - ouders, kinderen, echtgenoten - die zich inzetten voor een mindervalide naaste met een grote zorgafhankelijkheid. Iets meer dan vier procent van de bevolking bevindt zich volgens de staatssecretaris in een situatie van grote zorgafhankelijkheid. Verwacht wordt dat dit cijfer de komende jaren als gevolg van de vergrijzing zal blijven stijgen. Maar hoewel de mantelzorgers instaan voor hun bijzondere begeleiding, staat daar geen juridische erkenning tegenover.

Uit eerder universitair studiewerk kwam naar voren dat de definiëring van het begrip een eerste stap is voor de sociale erkenning van de mantelzorger. Het wetsontwerp dat vrijdag groen licht kreeg, legt die definitie vast, die in nauw overleg met de sector tot stand kwam. Concreet is de mantelzorger "de persoon die doorlopend en regelmatig hulp en bijstand verleent aan de geholpen persoon". Hij of zij moet meerderjarig of een ontvoogde minderjarige zijn, een naaste verwant en/of een vertrouwens-, nauwe, affectieve of geografische relatie hebben opgebouwd met de geholpen persoon.

Daarnaast moet de mantelzorger de bijstand en hulp op een niet-professionele manier verlenen, gratis en in samenwerking met minstens één professionele zorgverlener. Het moet gaan om gemiddeld 20 uur hulpverstrekking per week en dat over een periode van zes maanden. De tijdsinvestering moet ook invloed hebben op de beroeps- en/of familiale situatie van de mantelzorger. Per geholpen persoon kan een mantelzorger een erkenningsaanvraag indienen door middel van een verklaring op erewoord bij het ziekenfonds.

Na de goedkeuring worden nu tal van adviezen gevraagd. Nadien volgt een interministeriële conferentie en na het advies van de Raad van State, kan de wettekst zijn parlementaire weg afleggen.

Bron: Belga 22/03/2013 Auteur: LOD

HET ZIJN SOMS KLEINE DINGEN DIE HET DOEN

In de vriendenkring van Marie-Christine werd een vrouw met dementie getroffen. Haar verhaal gaat ongeveer als volgt:

Rita was iemand naar wie ze opkeek. Ze kon echt alles. Een handige naaister, een creatieve duizendpoot en bovendien sportief. Tekenen van dementie werden duidelijk toen het gezin verhuisde en Rita apathisch tussen de pakken stond. Na een consultatie bij de huisarts en bij de neuroloog viel het verdict: dementie. De man van Rita bracht de vriendenkring op de hoogte en besprak ook alles heel open met zijn vrouw.

De vriendenkring probeert nu te helpen zoveel ze kan. Het gaat om heel kleine dingen, want ze proberen niet meer te doen dan nodig is om Rita zelf op weg te helpen bv. door haar na het zwemmen mee naar de douches te nemen, of de rits van haar jas ineen haken zodat ze hem zelf kan dichttrekken. Rita kan niet meer mee kaarten, maar bij elk spel schudt zij de kaarten en ze geniet van het samenzijn. Nee, ze toont zich niet opstandig, omdat ze zich gedragen weet door haar man, haar kinderen en vrienden. Ze heeft die innig lief en toont dat ook.

Marie-Christine ziet wel dat dementie een kruis blijft, maar ze leert ook heel veel van Rita en van de mensen die ze ontmoet op de cursus van CM 'Omgaan met dementie'. Daar ziet ze mensen die nauw betrokken zijn bij de zorg voor een geliefde met dementie en welke impact de situatie heeft op het leven van de mantelzorger. Daarom pleit ze ook voor aandacht niet alleen voor de persoon met dementie, maar ook voor de mantelzorger. De levensles die Marie-Christine van Rita leert, wil ze zelf ook doorgeven. Ze ziet hoe levenslustig Rita blijft en hoe ze kan genieten. Mensen met dementie zetten u ook terug met de voeten op de grond en ze doen ons inzien dat we ons vaak druk maken om onbelangrijke dingen. Dat Marie-Christine haar vriendin met een klein beetje zorg kan helpen is voor haar een rijkdom: ze zou niet anders kunnen.

Voor haar is het duidelijk: als iedereen oog heeft voor de noden die er zijn en zijn talenten inzet, dan hebben we een mooiere wereld.

Bron: Kerk & Leven – 30 januari 2013

ZINGEN MET DEMENTIE

Zingen maakt mensen met dementie 'wakker', actiever en toegankelijker en appelleert op een positieve manier aan hun vermogens. De Stem van ons Geheugen geeft aan mensen met dementie opnieuw een stem en geeft inhoud aan nieuwe contacten met de omgeving.

De Stem van ons Geheugen is een zangproject op maat om het dagelijkse leven van mensen met dementie en hun familie of mantelzorgers aangenamer te maken. Voor dit project is speciaal materiaal ontwikkeld: een liedtekstbundel, een cd met een trage versie van de liedjes, een inspiratiegids vol nuttig advies en partituren in verschillende toonhoogtes. Daarmee wordt het voor iedereen die wil zingen met personen met dementie haalbaar om een eigen zangproject op te zetten.

"Zingen is zo belangrijk. Tijdens zijn ziekte kon mijn vader jarenlang niet spreken, maar hij kon nog heel lang wel zingen. Hij zou zo'n groep fantastisch hebben gevonden!" (Nancy)

Liedjes van toen

Voor De Stem van ons Geheugen zijn twintig nummers geselecteerd die populair zijn bij de huidige generatie van de derde leeftijd. Deze selectie bevat volksliedjes en schlagers zoals Ach Margrietje (Louis Neefs), De Lichtjes van de Schelde (Bobbejaan Schoepen), Het kleine café aan de haven (Vader Abraham), Vrolijke vrienden (Bob Davidse), Sur le pont d'Avignon, Het loze vissertje...

Meer informatie op www.zingenmetdementie.be

VIJF VERNIEUWENDE ZORGPROJECTEN

Vijf vernieuwende pilootprojecten op het vlak van zorg, architectuur en ruimtelijke ontwikkeling krijgen begeleiding in de uitwerking. Dat maakten Vlaams minister Jo Vandeuren en Vlaams Bouwmeester Peter Swinnen bekend in het atelier van de Vlaamse Bouwmeester.

Concreet gaat het om een woonzorgconcept in Sint-Truiden met oog voor de lokale woon- en zorgbehoeften,

een woonzorgsite in de kern van Groot-Bijgaarden, een totaalzorgproject in Kortrijk met bijzondere aandacht voor jongdementie, een nieuwe vorm van kleinschalige woonzorg in Geel, ook voor oudere personen met een handicap en psychiatrische patiënten, en een masterplan voor palliatieve zorg in Wuustwezel. 335 bedden krijgen hierdoor een voorafgaandelijke vergunning. Vlaams minister van Welzijn Vandeuren maakte 200.000 euro vrij voor de begeleiding.

Vlaanderen telt nu 1.175.875 mensen ouder dan 65 jaar, maar tegen 2020 zullen dat er ruim 200.000 meer zijn. Het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) voorspelt dat tegen 2025 ongeveer 20.000 extra woongelegenheden in woonzorgcentra nodig zullen zijn, of 1.134 bijkomende woongelegenheden per jaar. Er zullen meer, maar ook en vooral andere ouderen zijn met meer en andere behoeften aan wonen en zorg. De pilootprojecten moeten hierop een antwoord bieden, onder andere door zich in te schrijven in een maatschappelijk weefsel waarbij zorg gemengd wordt met andere (stedelijke) programma's. "Zorgen voor moet een logisch onderdeel van het leven worden, en niet afgeschermd van de samenleving", meent Swinnen.

Vandeuren en Swinnen lanceerden daarom in juli 2012 een projectoproep voor vijf pilootprojecten met nieuwe ruimtelijke concepten voor zorg. Een jury met experts boog zich over 30 ingezonden projectvoorstellen. Het zijn projecten van publieke en private opdrachtgevers, zowel nieuwbouw als renovatie.

Een projectregisseur en verschillende deskundigen zullen de projecten begeleiden. Samen werken ze een opdrachtomschrijving uit die tegemoet komt aan de toenemende behoefte aan woon- en zorgondersteuning voor ouderen en de beperkte ruimte die hiervoor beschikbaar is. Per proefproject zullen drie ontwerpteam aan de slag gaan om ze ruimtelijk uit te werken. De resultaten zullen in het voorjaar van 2014 bekend gemaakt worden.

Meer informatie op www.pilootprojectenzorg.be.

Bron: <http://www.cdenv.be/actua/vijf-vernieuwende-zorgprojecten> (7/03/2012)

AMERIKAANSE NEUROLOOG SELKOE KRIJGT EREDOCTORAAT KU LEUVEN VOOR ALZHEIMERONDERZOEK

Begin februari kreeg de zeventigjarige Amerikaanse neuroloog Dennis J. Selkoe een eredoctoraat van de KU Leu-

ven. De promotoren van dit eredoctoraat, VIB-KU Leuven professoren Bart De Strooper en Wim Robberecht, lauweren Selkoe om zijn niet-aflatende zoektocht naar nieuwe geneesmiddelen voor alzheimer en andere aandoeningen die hersenschade toebrengen.

Dennis J. Selkoe is de meest geciteerde alzheimer-onderzoeker ter wereld. Hij is Vincent and Stella Coates Professor of Neurologic Diseases aan de prestigieuze Harvard Medical School (Boston, VS) en wijdt zich al heel zijn carrière aan het ontrafelen van de moleculaire mechanismen achter de ziekte van Alzheimer.

“Met zijn werk heeft Selkoe fundamentele invloed gehad op het denken over essentiële, celbiologische processen, zoals eiwittransport, en over neurodegeneratieve aandoeningen waaronder de ziekten van Parkinson, Huntington, Alzheimer en andere vormen van dementie”, luidde het.

“De zoektocht naar een behandeling voor de ziekte van Alzheimer verloopt moeizaam”, geeft Selkoe toe. “Maar ik blijf ervan overtuigd dat we vooruitgang boeken.” Of we de ziekte ooit echt kunnen genezen, is ook voor hem een vraagteken. “Maar alzheimer voorkomen, moet wel haalbaar zijn.”

Bron: (Samenvatting) Belga/VIB/KU Leuven – Auteur: VOC 01/02/2013

GEWONE MENSEN – LEUVENS PROJECT HAALT MENSEN UIT HUN ISOLEMENT

Na een projectoproep voor Dementievriendelijke Gemeenten van de Koning Boudewijnstichting lanceerde OCMW Leuven samen met de stad Leuven in 2010 het project ‘Vergeten naar buiten te komen’.

Doel van het project is om mensen anders te laten reageren op mensen met dementie, zodat mensen met geheugenproblemen uit hun isolement gehaald worden. Helga Haesendonck legt uit dat mensen met dementie die wat vreemd reageren vaak raar worden bekeken. De reacties van anderen maken dat zij daardoor uit hun evenwicht geraken en daarom verkiezen om binnen te blijven. Het project is bedoeld om de omgeving te laten zien dat mensen met dementie misschien wel dingen vergeten, maar dat ze evengoed nog van kleine dingen kunnen genieten.

Het OCMW van de stad Leuven wil er zoveel mogelijk diensten bij betrekken: het museum M, expertisecentrum Memo, thuiszorgdiensten, de Alzheimerliga, centra voor

geestelijke gezondheidszorg en een aantal culturele instellingen. Al die organisaties verwijzen mensen naar door naar het OCMW. Daar probeert men om de mensen zo goed mogelijk te leren kennen. Op basis van hun interesses biedt men hun dan een activiteit aan die bij hen past. De persoon met dementie wordt daarbij vergezeld door een vrijwilliger. Een fijn neveneffect van het project is dat ook de mantelzorger op die manier ontlast wordt.

Bron (samenvatting): Weliswaar.be Dossier dementie

“HELLO MY DEAR”

Hellomydear is een website waar men herinneringen en verhalen kan opladen voor het nageslacht. “De kiem van het verhaal Hellomydear is een persoonlijk verlies en het willen vastleggen van de verhalen van onze grootouders. We vroegen ons af hoe we herinneringen konden optekenen, zodat ze niet verloren gaan en ook

voor onze kinderen en kleinkinderen blijven voortleven. In intieme kring dus, enkel toegankelijk voor familie en vrienden. Vanuit onze achtergrond als psycholoog en productontwikkelaar hebben we getracht deze plaats te creëren. Een online haven waar je verhalen kunt herontdekken, troost kunt vinden of lachen om wat je zoveel waard is. Hellomydear is er om opgevuld te worden met levensverhalen. Van jou of van iemand die je dierbaar is!”

Alle informatie over “Hellomydear” vindt u op www.hellomydear.be.

Weten

Toen wist Annie nog alles. Dan wist ze niet meer... waar ze was - welke dag het was - hoe laat het was - wie er was geweest - wat er aan de hand was - dat ze niet kon staan of stappen - dat ze niet kon spreken - hoe het verder moest - hoe graag ze me zag, of toch misschien? - of ze nog lang zo zou leven - dat ze alleen een oneindige reis zou maken - hoe we haar liefhadden tot het laatste moment - wie ik was - wie ze was. Ik wel. NU, weet ze weer alles van toen...

Gedicht van François Van de Weyer, Familiegroep Deinze, opgedragen aan zijn echtgenote ANNIE overleden op 25 mei 2010 in WZC St. Vincentius, na ziekte van Alzheimer.

Regionale werking

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA PROVINCIE ANTWERPEN:

ANTWERPEN CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, tel. 0479 73 23 70,
antwercentrum@alzheimerliga.be

Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen,
Schemersstraat 32, 2000 Antwerpen, van 20.15u (onthaal vanaf
19.45u) tot 22.00u, gratis.

*17 april 2013: Dementie, een personalistische benadering door Prof.
Dr. Patrick Cras*

*4 juni 2013 'Wat verwachten wij als mantelzorgers van onze contac-
ten met behandelende artsen en ziekenhuizen?'*

ANTWERPEN NOORD

Contactpersoon: Karina Willemsen, tel. 03 663 55 10,
brasschaat@alzheimerliga.be

Locatie: Dienstencentrum Vesalius, Prins Kavellei 77, Brasschaat,
afwisselend namiddag en avond.

*24 mei 2013: van 14 tot 16u: Het werkjaar sluiten we af met een
gezellige ontspanningsnamiddag voor mantelzorgers en begeleiders
samen met de persoon met dementie .*

BONHEIDEN

Contactpersoon: Marjan Renders, tel. 0495/214119

Locatie: WZC Den Olm, Schoolstraat 55, 2820 Bonheiden

*Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te
ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief
stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel
0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225*

HEIST OP DEN BERG

Contactpersoon: Marjan Renders, tel. 0495/214119

Locatie: LDC De Pit / Inloophuis Dementie, Boonmarkt 27,
2220 Heist-op-den-Berg

*Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te
ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief
stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel
0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225*

HERENTALS

Contactpersoon: Dany Vrydag, tel. 0484 79 89 11,
herentals@alzheimerliga.be

Locatie: 't Convent – Begijnhof 17- Herentals

*8 mei 2013: 'Hoe zorg geven?' door Hilde Vermeiren, van 17u tot
ca.19u in 't Convent*

*18 juni 2013: 'De dag zinvol doorbrengen met personen met demen-
tie', in 't Paviljoentje – Begijnhof (gebouw achter Burchtstraat...)
van 19u tot ca.21u.*

MOL

Contactpersoon: Rob Philipsen, tel. 014 33 15 50,
mol@alzheimerliga.be

Alle gespreksavonden worden ingericht op een vrijdagavond, van 19
tot 21 uur. Ze vinden plaats in het rust- en verzorgingstehuis Witte
Meren, Collegestraat 69 te Mol-Centrum.

*26 april 2013: 'Zorgstress en humor', door Ria Bollens van Clowns
Zonder Grenzen*

*14 juni 2013: 'Beleving van dementie door de ogen van de persoon
met dementie zelf', door ECD Tandem Turnhout*

TURNHOUT

Contactpersoon: Henk Engeler, tel. 014 43 50 60,
turnhout@alzheimerliga.be

Locatie: WZC De Wending (voorheen St. Petrus I), Albert van Dyck-
straat 18, 2300 Turnhout, de familiegroepen gaan door, telkens op
donderdag, van 19.30u (onthaal vanaf 19u), einde rond 21.30u.

*6 juni 2013: Relaties met personen met dementie (deel 2): Aan de
hand van korte filmfragmenten volgen we enkele personen met de-
mentie in de thuissituatie en in het woonzorgcentrum. Tijdens het
gesprek na de pauze kunnen we met elkaar ervaringen uitwisselen
en tips doorgeven over het dagelijks leven met personen met de-
mentie.*

12 september 2013: onderwerpen worden kenbaar gemaakt.

TURNHOUT (FAMILIEGROEP JONGDEMENTIE)

Contactpersoon: Henk Engeler, (tel. 014 43 50 60,
jongdementieturnhout@alzheimerliga.be

Locatie: WZC De Wending (voorheen St. Petrus I), Albert van Dyck-
straat 18, 2300 Turnhout, de familiegroepen gaan door, telkens op
donderdag, van 19.30u (onthaal vanaf 19u), einde rond 21.30u.

18 april 2013 : Lotgenoten contact; ik word wel eens kwaad.

WAASLAND OOST

Contactpersoon: Koen Dockx, tel.03/253 29 29

Locatie: WZC De Regenboog, Regenbooglaan14, 2070 Zwijndrecht,
19.00u – 21.00u

*Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te
ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief
stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel
0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225*

18 april 2013: Een muziekvoorstelling over dementie door Raf de Bruyn

20 juni 2013: 'Al dan niet de waarheid vertellen' door Rita Joos, ervaringsdeskundige en ambassadeur van "vergeet dementie, onthou mens".

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA PROVINCIE LIMBURG:

BERINGEN

Contactpersoon: Marjan Renders, tel. 0495/214119

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

BREE

Contactpersoon: Tamara Mackendas, tel. 089 56 38 94, bree@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum de Gerkenberg, Meeuwkerkiesel 90a - 3960 Bree

Iedere 1ste maandag van de maand. Inloop om 19.15u en aanvang is om 19.30 uur. Het einde is rond 21.00 uur voorzien. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk.

Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, zorg dragen voor zichzelf, ...

MAASEIK

Contactpersoon: Miek Vandenbergh, tel. 089 56 38 94, maaseik@alzheimerliga.be

Locatie: Vergaderzaal dienstencentrum Dekenskamp (naast ziekenhuis Maaseik).

Iedere 3de maandag van de maand. Inloop om 19.15u en aanvang is om 19.30 uur. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk.

Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, zorg dragen voor zichzelf, ...

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA PROVINCIE OOST-VLAANDEREN:

AALTER

Contactpersonen: Chris Van Hulle, tel. 09 325 03 88, GSM 0476 97 16 79, aalter@alzheimerliga.be

Nancy Sturtewagen tel 09/375.07.28

Gerard De Spiegelaere, gerard.despiegelaere@alzheimerliga.be

Locatie: WZC Veilige Have: Lostraat 28, 9880 Aalter, telkens om 19u30 in de cafetaria.

25 april 2013: Film: Een nieuw hoofdstuk. Van thuissituatie naar een WZC + nabespreking

30 mei 2013: Een getuigenis, door Cecile De Leersnyder

27 juni 2013: Verouderen van de hersenen en dementie, door dr. Algoed, neuroloog

DEINZE

Contactpersonen: François Van de Weyer (09 330 77 14)

Pierre Van Houcke (09 372 83 50), Nadine Vanhaute (09 386 86 11), deinze@alzheimerliga.be

Locatie: Zaal "De Rekkeling", D. Delcroixstraat 1A, 9800 Deinze, telkens van 14.00u tot 16.00u, gratis.

25 april 2013: Open dialoog rond het thema: "Besteden we voldoende aandacht aan zorgplanning?"

27 juni 2013: Open dialoog rond het thema: "Mijn partner heeft verdriet, en ik?"

DENDERMONDE

Locatie: wisselend op 2 locaties: A.Z. Sint-Blasius (grote vergaderzaal), Kroonveldlaan 50, Dendermonde of in Zorgpunt "De Brug", WZC Sint Antonius, Rootjensweg 77, Grembergen.

Contact: Dr. Roland Pieters (052 20 19 57 of 0475 72 32 24), Hugo Van Garsse (03 766 67 74), dendermonde@alzheimerliga.be

Geen inschrijvingen noodzakelijk. Iedereen welkom

5 juni 2013: Vrije praatnamiddag van 14 u tot 16 u : in "De Brug" te Grembergen, WZC Sint Antonius.

EKKLO

Contactpersoon: Frederik Kochuyt tel. 0486 44 07 09, eeklo@alzheimerliga.be

Locatie: LCD Zonneheem, Schietspoelstraat 9, 9900 Eeklo, telkens van 14.30u tot 16.30u, gratis.

16 mei 2013: 'Ik word wel eens kwaad – gedragsveranderingen'

13 juni 2013: Gezellig samenzijn en ervaringen uitwisselen met afsluitend etentje.

ERPE MERE

Contactpersoon: Marjan Renders, tel. 0495 21 41 19

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

GENT

Contactpersonen: Jacqueline Storme en Jan Barbe tel. 09 223 02 82, gent@alzheimerliga.be

Locatie: Polyvalente zaal van het Tempelhof, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent, telkens om 19.30u.

14 mei 2013: *Aandacht voor geschikte voeding en aangepaste begeleiding.* Sabine Boerjan ECD Paradox

11 juni 2013: *Thema: Ervaringen uitwisselen. Gezellig samenzijn met betalend etentje.*

ONTMOETINGSGROEP DEMENTIE OP JONGE LEEFTIJD, THEMA-AVONDEN

Contactpersoon: Veerle De Bou, veerle.debou@ecd-paradox.be, 09 233 14 38.

Nieuw adres! We verwachten jullie om 19u30 in ECD Paradox Molenaarsstraat 34 - 9000 Gent (Parking WZC Stint Jozef). Inlichtingen en inschrijvingen (gratis!)

29 mei 2013: *Doe ik het goed?* door Nele Van Schelvergem en Veerle De Bou. *Zorgdragen voor een persoon met jongdementie brengt twijfels en onzekerheden met zich mee. Deze avond laten we jullie aan het woord. Vanuit de vragen "Doe ik het goed?" en "Voel ik me goed?" gaan we zoeken naar hulpbronnen. Wat heeft elk van jullie nodig om zich goed te voelen en het gevoel te hebben het goed te doen?*

SINT-NIKLAAS

Contactpersoon: Marjan Renders, tel. 0495/214119

Locatie: LDC De Wilg, Lamstraat 23, 9100 Sint-Niklaas

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

KALKEN-LAARNE-WETTEREN-WICHELEN

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

WONDELGEM

Contactpersoon: Anneleen Steyaert, tel. 09 216 19 69, wondelgem@alzheimerliga.be

Locatie: Cafeteria WZC De Liberteyt, Vroonstalledries 22, 9032 Wondelgem, 19.00-21.00u, gratis.

Graag inschrijven telefonisch (09 216 10 00 of via mail wondelgem@alzheimerliga.be)

30 april 2013: *Voedings- en slikproblemen bij personen met dementie*

8 mei 2013: *"Doe ik het goed?". Twijfels en onzekerheden in het omgaan met personen met dementie.*

VLAAMSE ALZHEIMER LIGA PROVINCIE VLAAMS-BRABANT:

AARSCHOT

Contactpersoon: Jacqueline Alaerts, 016/48 90 41

of via aarschot@alzheimerliga.be

Locatie: WZC Sint-Rochus, Albertlaan 2, 3200 Aarschot, van 19.30u tot 21.30u, gratis.

3 juni 2013: *"Lichamelijk contact blijft mogelijk"*

BRUSSEL

Contactpersoon: Greet Pernet, brussel@alzheimerliga.be

Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225

DILBEEK

Contactpersonen: Jan Hertecant, na 18 uur: (tel. 0485 78 06 92 of 02 568 06 44) of Nathalie Van Dorpe/Ann Vermoesen (02 568 07 10), dilbeek@alzheimerliga.be

Locatie: Cafeteria Seniorencentrum Breugheldal, Itterbeeksebaan 210, Itterbeek, vanaf 19.30u.

De eerstvolgende samenkomst is: 27 mei 2013: Vroegtijdige zorgplanning bij personen met dementie – spreker: Maartje Wils, UZ Leuven.

GRIMBERGEN

Contactpersoon: Maryvonne Phlips, tel. 0475 36 36 53

grimbergen@alzheimerliga.be

Locatie: Woon- en zorgcentrum H.Hart, Veldkantstraat 30, Grimbergen, van 14.00 tot 16.00u.

28 mei 2013: *Getuigenis thuiszorg door Maria Van der Haegen*

25 juni 2013: *Onze batterijen opladen tijdens gezellig samenzijn. Afspraak Fenikshof Grimbergen*

LEUVEN

Contactpersoon: Kirsten van Son, (CGG Vlaams-Brabant Oost)

0472/13 43 72 of via kirsten.vanson@cgg-vbo.be

of leuven@alzheimerliga.be

Locatie: CGG VBO , Vaartkom 31, 3000 Leuven, 6e verdieping (lift aanwezig). Buslijnen: 333, 334, 335, 630 (halte Vaartvest)

30 mei 2013: *De symptomen van dementie*

27 juni 2013: *Communicatie bij mensen met dementie*

STEENOKKERZEEL-MELSBROEK-PERK**Contactpersoon:** Viviane Redant, tel. 02/751 98 26**Locatie:** Woonzorgcentrum Floordam / Lokaal dienstencentrum Omikron, Vanheylenstraat 71, 1820 Melsbroek*6 juni 2013: Mantelzorg: balans in evenwicht, zorgen voor jezelf.**12 september 2012: Verbale en non-verbale communicatietechnieken bij personen met dementie**Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225***PAJOTTENLAND****Contactpersoon:** Luk Meylemans (tel. 02 377 54 15, pajottenland@alzheimerliga.be)**Locatie:** cafetaria van WZC Mater Dei, Molenhofstraat 31, Heikruis, van 19.00 tot 21.00 u.*Er wordt telkens een thema besproken, waarbij de aanwezigen vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen uitwisselen. Opvang en/of vervoersproblemen? Wij zoeken samen een gepaste oplossing. Bel 02 398 00 18 (Jasmijn Driegelinck en Veerle Derijcke).**Dinsdag 14 mei 2013: Dementie en depressie: een arts aan het woord... - Dinsdag 2 juli 2013: Ontspanningsactiviteit***TIENEN****Contactpersoon:** Marjan Renders, tel. 0495/214119**Locatie:** Lokaal Dienstencentrum Sint-Alexius, Veldbornstraat 26, 3300 Tienen*Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225***VLAAMSE ALZHEIMER LIGA
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN:****BRUGGE****Contactpersonen:** Bernard Gabriels (tel. 050 35 55 18, brugge@alzheimerliga.be)**Locatie:** WZC Westervier, Speelpleinlaan 44, Brugge, telkens van 14.00u tot 16.00u.*Woensdag 14 mei 2013: uitwisselen van ervaringen tijdens een gezellig samenzijn.***KORTRIJK***Wij zijn op zoek naar kandidaat-vrijwilligers om de familiegroep te ondersteunen. Interesse? Neem aub contact op met de educatief**stafmedewerker via mail: marjan.renders@alzheimerliga.be of bel 0495 21 41 19, via het secretariaat: gratis via vaste lijn 0800 15 225 of neem contact op met: Ivan Vandecandelaere, Referentiepersoon dementie, WZC De Ruyschaert, Tel: 056/245524, ivan.vandecandelaere@de-ruyschaert.be. of met: Hilde Roelants, Referentiepersoon dementie, WZC Sint-Carolus, Tel: 056/24 52 71, hilde.roelands@st-carolus.be***OOSTENDE****Contactpersonen:** Hilde Rentmeesters, tel. 059 55 53 26 of 059 80 95 70) en Evelien Cheroutre, tel. 059 55 55 90, oostende@alzheimerliga.be**Locatie:** WZC De Boarebreker, Kairostraat 82, Oostende 059 55 50 24, telkens van 19.30u tot 21.30u.*18 april 2013: Zinvolle momenten delen: hoe kunnen we zinvol tijd doorbrengen met onze ouder, partner, vriend? We bespreken concrete tips die we kunnen toepassen zowel in de thuissituatie als in het WZC. Kathy Aneca-Referente verpleegkundige dementie.**20 juni 2013: Humor in de zorg. Zorgen voor iemand met dementie is een tijdrovende en energievretende activiteit: we zoeken dan ook naar manieren om te kunnen ontspannen, om plezierige momenten in te bouwen en om te kunnen genieten van leuke voorvallen... dingen die de zorg dragelijker kunnen maken. Hein Vanhuyse— Provinciaal voorzitter West-Vlaanderen Alzheimer Liga.***ROESELARE****Contactpersonen:** Marian Claeys, tel. 051 24 96 54, roeselare@alzheimerliga.be**Locatie:** WZC 'Ter Berken', Zijstraat 59, Roeselare, 13.45u - 15.45u (onthaal vanaf 13.30u)..*7 mei 2013: Zinvolle tijdsbesteding binnen het samenwonen en samenleven met personen met dementie, door Hein Vanhuyse***TIELT JONGDEMENTIE****Contactpersonen:** Cecile Deleersnyder (tel. 051 68 87 76), Marleen Desmet (tel. 0479 52 26 53) enBrenda Wille (tel. 0478/41 67 66). tielt@alzheimerliga.be, jongdementietielt@alzheimerliga.be**Locatie:** Regionaal Dienstencentrum "Zonnewende", Kerkstraat 15, Tielt, op maandag van 19.30 tot 21.30 uur.*3 juni 2013: 'Reis naar de stilte' door Bernard Gabriëls. Hij komt vertellen over zijn reis die hij maakte na het overlijden van zijn vrouw met jongdementie. Hij trok vorig jaar een paar maanden door Frankrijk, waar hij de stilte opzocht in verschillende kloosters.*

Voor de meest recente kalender en data van de familiegroep in uw regio, kan u terecht op onze website: <http://www.alzheimerliga.be/Familiegroepen/tabid/347/Default.aspx>

Help ons helpen! Word lid of blij lid...

Rob Philipsen, penningmeester

De Vlaamse Alzheimer Liga is een ledenorganisatie. Een groot deel van de inkomsten komt uit lidmaatschapsbijdragen en uit giften.

Omdat we ons richten naar familieleden van dementeren die door de ziekte vaak financieel onder druk komen te staan, houden wij de lidmaatschapsbijdragen zo laag mogelijk. Leden ontvangen vier keer per jaar het blad "Alzheimer" en worden op de hoogte gehouden van al onze activiteiten.

Ook is er de mogelijkheid om een fiscaal attest te krijgen.

Enkele lidgeldtarieven werden aangepast vanaf 2011: de regering verhoogde namelijk het minimumbedrag voor fiscale aftrekbaarheid van 30 naar 40 euro. Hierdoor dienden de tarieven voor steunend en erelid opgetrokken. De tarieven voor gewoon lid, donateur en mecenas blijven dezelfde als de vorige jaren:

- gewoon lid:	10 euro	
- steunend lid:	50 euro	(fiscaal attest voor 40 euro)
- erelid:	75 euro	(fiscaal attest voor 75 euro)
- donateur:	150 euro	(fiscaal attest voor 150 euro)
- mecenas:	300 euro	(fiscaal attest voor 300 euro)

Het fiscaal attest wordt uitgereikt met toepassing van artikel 107 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Overeenkomstig dit artikel is de bijdrage als gewoon lid niet cumuleerbaar met de overgemaakte giften.

Omdat het gewoon lidgeld van de Vlaamse Alzheimer Liga 10 euro bedraagt, betekent dit dat:

- stortingen vanaf een totaal van 50 euro per jaar een fiscaal attest opleveren van 40 euro of meer
- stortingen van 50 tot 74 euro een fiscaal attest opleveren van 40 euro tot 64 euro
- **stortingen vanaf 75 euro wel volledig fiscaal aftrekbaar zijn!**

Alle stortingen in éénzelfde jaar mogen samengeteld worden om het giftentotaal te bepalen.

Het attest wordt opgemaakt en verstuurd binnen de drie maanden na het einde van het schenkingsjaar.

Een storting van 50 euro kost u dankzij uw fiscaal attest 10 euro minder dan een storting van 40 euro. Een storting van 75 euro kost u zelfs gemiddeld 2,5 euro minder dan een storting van 40 euro. Als u ongeveer 40 euro per jaar kan besteden voor de werking van de Vlaamse Alzheimer Liga, dan zijn wij bijna 2 keer beter af als u 75 euro stort in plaats van 40 euro terwijl dit voor u uiteindelijk toch maar 37,5 euro kost! De Liga ontvangt bijna tweemaal méér geld en u bent uiteindelijk toch maar 37,5 euro kwijt. Op deze manier laten we de Staat ook zijn duit in het zakje doen. U mag ervan overtuigd zijn dat deze gelden uitsluitend ten goede komen aan de werking voor onze alzheimerpatiënten en hun familieleden.

U kunt dit afleiden uit de volgende tabel:

Stortingentotaal	Fiscaal attest	Teruggave Belasting	Eigen aandeel
40 euro	0 euro	0 euro	40 euro
50 euro	40 euro	20 euro	30 euro
75 euro	75 euro	37,5 euro	37,5 euro
150 euro	150 euro	75 euro	75 euro

Bij wijze van uitzondering zijn stortingen ter gelegenheid van speciale gebeurtenissen (jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie) wel volledig fiscaal aftrekbaar vanaf 40 euro.